

Pædagogisk læreplan for Børnehuset Egernsund 2020

Højreklik her og vælg Skift billede for at indsætte billede eller logo

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede

formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold*. Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor hen-

vises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er Børnehuset Egersund?

Børnehuset Egersund
Skovgade 13
6320 Egersund
88724300 / jejb@sonderborg.dk

Børnehuset Egersund er en del af dagtilbud Broager/Gråsten og er en kommunal daginstitution under Sønderborg kommune.

Vi har børnehave på 30-40 børn, Vuggestue på 8-16 børn, 4 dagplejere i eget hjem med hver 4 børn, samt en gæstedagpleje for dagplejerne i Egersund og Gråsten.

Børnehuset Egersund er placeret midt i Egersund, tæt på skov og strand. Vi har store lokaler, samt en stor legeplads. Dagplejerne bor i henholdsvis Egersund og Alnor.

Børnehuset Egersund er en natur og friluftsinstitution fordi vi i samspil med forældrene, giver børn en glæde for naturen, gennem arbejde med de pædagogiske læreplaner.

Naturen er bestående – friluftsliv skaber vi

Dagtilbud Broager/Gråsten?

Dagtilbud Broager/Gråsten er et geografisk stort område. Vi dækker de kommunale dagtilbud i Rinkenæs, Egersund, Gråsten, Kværs og Broager.

Vi er 7 afdelinger, hvor dagplejen er en del af de 6 af afdelingerne.

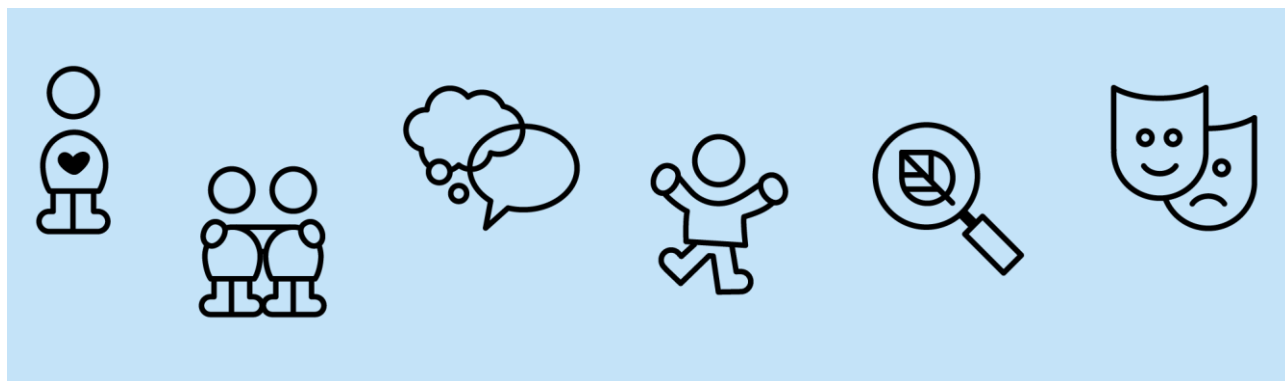
Alle afdelinger har hver deres særkende, men vi har også meget vi er fælles om.

Vi har fokusgrupper der sikrer, at der er en fælles opmærksomhed omkring forskellige pædagogiske temaer, eks. sprogtilegnelse, it eller motorik.

Vi har et godt og formaliseret samarbejde med sundhedsplejen ligesom vi har et konstruktivt samarbejde med de kommunale skoler, især omkring overgang fra dagtilbud til skole.

Hvor det er muligt deler vi vores pædagogiske viden med hinanden så vi alle kan blive så dygtige som muligt til gavn for børnene.

Vi har fokus på børnefællesskaber hvor alle medarbejder hver dag arbejder på at give barnet en god dag i et udviklende miljø.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

Børnesyn. Det at være barn har værdi i sig selv.

- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Børnesyn

Det fælles:

Alle børn skal have en god dag i et udviklende miljø.

Vores værdier:

- At det at være barn, er værdi i sig selv.
- At barnet har ret til at være barn.
- At barnet skal føle sig ønsket.
- At barnet har ret til omsorg og nærvær.
- At barnet er unikt og der skal være plads til forskellighed.
- At barnet skal anerkendes og respekteres.
- At det altid er den voksnes ansvar at skabe den gode relation til barnet.
- At vi skal tage udgangspunkt i det enkelte barn og se barnet hvor det er og arbejde i nærmeste udviklingszone.

Vores Handlinger:

- Vi siger godmorgen så barnet føler sig set.
- Vi sikrer barnets trivsel gennem trivsels vurderinger to gange i året.
- Vi møder børnene i øjenhøjde.
- Vi støtter børnene i sociale relationer igennem aktiv deltagelse.
- Vi guider og italesætter.
- Vi møder barnet på dets præmisser.
- Vi lærer barnet at forskellighed er en styrke.
- Vi lærer børnene, at det er i orden at sige fra, da det bevidstgør dem om egne grænser og behov.
- Vi anerkender børnenes initiativer, så de føler sig set og hørt.
- Vi skaber muligheder for inkluderende fællesskaber.
- Vi lærer børnene at de er betydningsfulde, hvilket medvirker til øget selvværd.
- Vi taler med børnene i stedet for til børnene.

- **Dannelse og børneperspektiv**

Det fælles:

Vi skal skabe et miljø og en kultur, hvor barnet medinddrages, kan begå sig og har indflydelse på eget liv.

Vores værdier:

- At barnet udfordres i dets læring, udvikling og dannelses processer.
- At barnet er medskabere af egen dagligdag.
- At barnet har ret til medbestemmelse/selvbestemmelse
- At barnet har ret til leg.
- At barnet har en stemme.
- At barnet tages alvorligt.
- At barnet er en del af et demokratisk fællesskab.
- At dannelse sker i relationer.

Vores Handlinger:

- At være nærværende og lyttende.
 - At kigge på hvad der er vigtigt for børnene.
 - Lære at være i et socialt fællesskab
 - Bordskik
1. Turtagning
 2. Høflighed
 3. Ordentligt sprogbrug
 4. Generelt sprogudvikling
 - Medbestemmelse og ansvar.
 - Inddrage børnene i daglige gøremål.
 - At se verden gennem børns øjne.
 - At indvie børn i nærområdet.
 - At give plads til andre.
 - Bekræftende empati.
 - Se børns forskellighed som en styrke.
 - Selvhjulpethed.
 - At barnet står for egen aktivitet.
 - Bruge barnets opfindsomhed/ideer/fantasi.
 - Samarbejdsevne, hjælpsomhed på tværs af alder.
 - Fremhæve og italesætte børnenes ideer til løsninger.
 - Se børnene i forhold til deres forskellige kompetencer.
 - Tydelige, afventende, anerkendende voksne.
 - Tid til fordybelse.

- Leg

Det fælles:

Legen skal være grundlæggende og være med til at fremme barnets trivsel, læring og udvikling.

Vores værdier:

- At barnet indgår i et socialt fællesskab.
- At barnet har rum til at lege.
- At vi følger barnets initiativer, da legen bliver til undervejs.
- At legen anerkendes, respekteres og at der bliver plads til det i hverdagen.

At barnet har ret til fri og spontan leg og at der gives plads til fantasien.

- At vi tilbyder fysiske legemiljøer, som skaber lyst til leg, da leg udvikler barnets fantasi, virkelyst, sprog, nysgerighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet
- At vi efter behov guider/er rollemodeller for barnets lege og ikke mindst udfordrer barnets leg.

Vores Handlinger:

- Vi Tilbyde forskellige former for leg fx konstruktionsleg, rolleleg, regel-leg og spil, bevægelsesleg og den fysiske leg ude og inde.
- Vi skaber gode fysiske legemiljøer idet vi indretter vores rum til forskellige lege tilpasset alder, behov og interesser.
- Vi giver plads til den frie leg.
- Vi følger børnenes initiativer og understøtter dermed deres motivation til leg og læring, fantasi og selvværd.
- Vi går foran, bagved og ved siden af barnet.
- Vi understøtter børnenes leg i den grad de har brug for det, idet vi er med i legen, er hjælpende ved behov eller lade barnet prøve selv.
- Vi inddrager børnene i at lave regler til leg fx stueregler med de ældste.
- Der er plads til vilde og fordybende lege.
- De voksne skaber nogle tydelige rammer og dermed struktur.
- Slås-kultur (grænseafprøvning for sjov under opsyn).

- Læring

Det fælles:

Læring sker hele dagen gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer.

Vores værdier:

- At barnets læring sker i børnefællesskaber og sociale relationer.
- At hverdagsrutiner skaber læring.
- At barnet lærer gennem leg.
- At barnet lærer når de møder de rette udfordringer.
- At trivsel er en forudsætning for læring.
- At gode læringsmiljøer inspirerer til leg og læring.
- At barnets læring fremmes af at begå fejl, famle og slippe fantasien løs.

Vores Handlinger:

- Skaber ro, rum og mulighed til fri leg.
- Sætter ord på børnenes initiativer, udfordringer og handlinger.
- Følger og understøtter børns interesser og initiativer.
- Udnytter positivt det praktiske arbejde til læring.
- Inddrager børnene i hverdagsrutiner.
- Giver mulighed og sætter krav til Selvhjulpethed.
- Giver barnet mulighed for at lykkes, ved at tilpasse de krav og forventninger vi sætter ud fra barnets niveau.
- Lader barnet "fejle" "yes jeg har lavet en fejl" --> pyt med det jeg gjorde mit bedste.
- Skaber god dialog og kommunikation med børnene om alt det der omgiver os.
- Skaber læringsrum / tilbyder lege redskaber der indbyder til forskellig leg og læring.

Børnefællesskaber.

Det fælles:

Barnet skal opleve at være en del af et positivt børnefællesskab.

Vores værdier:

- At barnet skal være medskaber af et børnefællesskab.
- At barnet skal lære at mestre eget liv.
- At barnet har ret til at indgå i sociale relationer.
- At barnet har ret til gode venskaber og til at have en ven.
- At barnet har ret til kulturelle fællesskaber.
- At barnet har ret til et inkluderende og udviklende miljø.
- At barnet har ret til opmærksomhed, anerkendelse, trivsel og læring.

Vores Handlinger:

- Vi som voksne er rollemodeller i børnenes hverdag.
 - Vi går foran, med og sammen med dem i de daglige aktiviteter, legesituationer og de praktiske gøremål.
 - Vi som voksne er med til at vise børnene forskellige kulturelle fællesskaber.
-

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Samarbejde med forældre om børns læring

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

For at hvert barn hver dag skal have en god dag i et udviklende miljø, er der brug for, at vi som dagtilbud arbejder tæt sammen med forældrene.

Hjemmet er fundamentet for det enkelte barns dannelse og er rammen om den kultur barnet formes af og til.

For at der bliver en sammenhæng mellem hjem og dagtilbud er det derfor af afgørende betydning, at der er et åbent og trygt samarbejde mellem forældre og dagtilbuddet, hvor det fælles fokus er at skabe trygge og udviklende rammer for barnet.

I vores dagtilbud har vi et stort fokus på overgange. Overgange fra hjem til dagpleje eller vuggestue, videre i børnehave og overgangen til SFO/skole. Vi samarbejder som kommunalt dagtilbud med øvrige kommunale tilbud.

Hver gang der er en overgang vil I som forældre blive inviteret til et individuelt møde. Her vil I eksempelvis blive informeret om, hvordan vi modtager nye børn, inkludere dem i den allerede eksisterende gruppe, dagligdagen og eventuelle særlige ting det nye sted. Det er også her forældrene bidrager med deres viden om

barnet så man sammen kan drøfte, hvordan både forældre og dagtilbud kan understøtte barnets overgang til det nye sted bedst.

Det er vigtigt for os, at både børnene og forældre oplever, at der er en sammenhæng i det, der sker i deres barns liv. Derfor har vi også et formaliseret samarbejde med både sundhedsplejerske og tandplejen. Vi kan på den måde bedre hjælpe forældre, hvis de i perioder oplever, at der kan være ting de bliver usikre om i forhold til deres barn.

Hvert år bliver det enkelte barn trivselsvurderet. Her ser primærpersonalet på det enkelte barns trivsel. Denne trivselsvurdering er medarbejdernes redskab til at tilrettelægge de aktiviteter der understøtter barnets udvikling bedst.

Barnet kan vurderes i grøn, gul eller rød position.

Bliver et barn vurderet i gul eller rød position, vil forældrene altid blive indkaldt til en samtale, hvor der drøftes, hvordan man sammen bedst bringer barnet i grøn position.

Hver dag sker der mange aktiviteter i dagtilbuddet, nogen er planlagte af de voksne med fokus på en specifik udvikling af det enkelte barns kompetencer, men endnu flere daglige aktiviteter er hverdagsrutiner. Det kan være afleveringen, måltiderne, toiletbesøg, samling, tage tøj af og på, oprydning, bleskift, middagssovn og meget, meget mere. I alle disse rutiner ligger genkendelighed og dermed tryghed for barnet, men der ligger også rigtig meget læring.

Det er derfor vigtigt, at der også omkring hverdagsrutiner er et samarbejde mellem forældre og dagtilbud, hvor der arbejdes i samme retning.

Et lille eksempel kan være, hvis et barn vasker hænder og får meget våde ærmer. I børnehaven arbejder man med at gøre børn selvhjulpne, derfor vil barnet blive opfordret til at finde en tør bluse, tage den våde af og den tørre på. For nogle børn er det nemt, for andre en stor opgave. Men hvis barnet også hjemme øver sig på at tage tøj på selv bliver det hurtigt nemmere og barnet oplever en glæde ved at kunne selv.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Børn i udsatte positioner

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Sønderborg kommune arbejdes der målrettet med tidlig opsporing og indsats (TOPI).

Her anvendes en trivselsvurdering der sammen med personalets observationer er et brugbart redskab, hvor vi sikrer, at alle børns trivsel bliver vurderet 2 gange årligt.

Viser trivselsvurderingen eller observationer forhold, der er bekymrende, har personalet hver 2. måned mulighed for at få sparring på et tema eller anonymt på et barn. Sparringen kommer fra det tværfaglige team og består af en psykolog, en tale høre konsulent, en inklusionsmedarbejder, en sundhedsplejerske og en socialrådgiver.

I kommunen anvendes børneparaplyen som det materiale der bruges, når der er behov for mere specifik indsats.

Børneparaplyen har 3 faser.

Fase 1 er det skema mange afdelinger bruger når de skriver referat fra en almindeligt forældresamtale mellem forældre og det pædagogiske personale. Ofte efter en trivselsvurdering. Også selvom barnet vurderes til at være i grøn position, altså god trivsel.

Fase 2 skemaet bruges når der er behov for en konsultativ samtale med det tværfaglige team. Her er der ikke længere sparring på et anonymt niveau, men specifikt på et barns udfordringer. Formålet er at hjælpe barnet med de mindst indgribende tiltag.

Fase 3 er det skema der anvendes, når der på et konsultativt møde vurderes, at der er behov for mere støtte end det pædagogiske personale kan give.

For både fase 1,2 og 3 gælder, at forældrene inddrages og giver deres bidrag til et samlet billede af barnets trivsel og udfordringer.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Sammenhæng til børnehaveklassen

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Dagtilbud Broager/Gråsten samarbejder med Gråsten skole, Rinkenæs skole og Broager skole. Vi har i et samarbejde lavet aftaler og procedure for et sammenhængende forløb for de kommende skolebørn.

Målet med dette samarbejde er

- At alle børn skal føle sig trygge i overgangen.
- At børnene kender de fysiske rammer og de fleste af de voksne de kommer til at møde ved starten i SFO og skole.
- At børnene er kendte ansigter for de voksne i SFO/skole
- At de voksne i SFO/skole og børnehaver får et gensidigt kendskab til det arbejde der laves med børnene.

Hvordan det praktiseres kan variere fra skole/børnehaver til skole/børnehaver.

Skole/SFO samarbejder med de afdelinger der ligger i de enkelte skoledistrikter:

Gråsten skole, Tumbleby og Vindsuset (delvis Egersund børnehus, der er med til en del af programmet)

Rinkenæs skole, Rinkenæs børnehus og Kværs børnegård

Broager skole, Himmelblå, Nejs børnegård og Egersund børnehus

Sfo personale, indskolingslærer og pædagoger fra de børnehaver der hører til den enkelte skole har sammen udarbejdet en plan for de aktiviteter og besøg der finder sted i løbet af året.

Planen evalueres og justeres efter overgang til SFO/skole 1. maj.

Alle skoler og afdelinger har forældremøder inden indskrivning til skole, her deltager både medarbejdere fra børnehaverne, SFO'en og skolen.

I februar og september er der hvert år et møde mellem skolen og de tilhørende dagtilbud. Her informeres skolen om kommende elever der har særlige behov. Dette for at skolen kender og kan tage hensyn til disse behov ved planlægning. Forældre til børn der informeres om på dette møde, vil altid inden mødet være informeret om og givet tilladelse til, at deres barn bliver nævnt.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

I Børnehuset Egernsund lægger vi stor vægt på at inddrage vores lokalsamfund på mange forskellige måder. Det kan være til de forskellige højtider eller til planlagte aktiviteter og forløb med børnene. Her kan lokalsamfundet være med til at kunne skabe gode pædagogiske læringsmiljøer for børnene.

Eksempler fra lokalsamfundet, som vi arbejder sammen med:

- Bibliotek
- Hjemmeplejen
- Egernsund hallen
- Borgerforening
- Brandstation
- Fisker
- Kirke
- Teglværk

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vi integrerer det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø således i det pædagogiske læringsmiljø i det vi for eksempel kigger på at indretningen af vores stuer byder ind til at børnene føler sig trygge, men også at de får lyst til bevægelse, udfoldelse, fordybelse og stille lege. Her arbejder vi med at prøve at dele vores stuer ind i forskellige zoner. Her kan børnene så fordybe sig i deres leg uden at blive forstyrret.

I Børnehuset har vi et godt fysisk børnemiljø, da vi er heldige at have store stuer og legeplads. Ud over det har vi både strand og skov og masser af andre spændende ting direkte i nærområdet.

Ved det psykiske børnemiljø vægter vi samspillet mellem børn og voksne, men også blandt børnene meget højt. For os er det af stor betydning, at børnene lærer at respektere hinanden og accept af børnenes og voksnes forskellighed.

De seks læreplanstemaer

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

For at vi især kan understøtte børnenes alsidige personlige udvikling i vores hus, møder vi som personale, børnene i børnehøjde og anerkendende. Vi møder børnene der hvor de er følelsesmæssigt, så de lærer at det er helt i orden at synes følelser kan være svære at håndtere. Vi viser her børnene med ord, kropssprog og nærvær at vi er der for dem,

når de har brug for hjælp. For os er det vigtigt, at børnene er bevidste om, at vi er der i disse situationer, indtil de er klar til at lege igen.

Hvordan arbejder vi med dette:

Vi arbejder i små grupper, så hvert enkelt barn bliver set og hørt. Vores erfaringer har vist os, at det er her børnene blomstrer, udvikler sig og der er plads til alle.

Vi arbejder med børnenes følelser, selvværd og selvtillid, så børnene styrker deres robusthed og bliver klar til at mestre forskellige udfordringer, som de kan komme til at møde senere hen i livet.

Vi ser børnenes selvtillid og selvværd, som et grundlag for at blive robuste. Vi har derfor, allerede i vuggestuen og dagplejen fokus på dette. Selvtillid og selvværd arbejder vi videre med i børnehaven.

Vi ser og hører dem der hvor de er og benævner tingene de gør, siger og har. Herved udvikles og styrkes deres personlighed.

Vi oplever stor værdi i, at se at børnene gerne vil og tør. Her er det vores opgave at give dem et godt fundament. Det gør vi i det vi viser og siger til børnene, at vi er der, når de har brug for hjælp. At vi, som voksne, er til rådighed, når børnene er kede af det eller lignende.

Vi har fokus på børnenes selvhjulpethed, vi har fokus på værdien i at de ved at hjælpe de andre børn lære at mestre ting i samarbejde i det daglige. At de skaber sig erfaring med at der findes andre løsninger, udover at kunne spørge den voksne om hjælp. Herigenem styrkes deres selvværd og deres venskaber til de andre.

Det er værdien i at kunne selv.

Vi vil give børnene plads til, at de bliver en del af de daglige opgaver. At de oplever følelsen af at der er brug for deres kompetencer. Vi inddrager børnene i at dække bord, dele madpakker ud, alle de almene praktiske ting, som de voksne går rundt og gør i løbet af dagen.

I alle disse ting sætter vi fokus på, at der er plads til at øve sig. Det er okay ikke at kunne det hele fra starten af, der skal være tid og plads til at gøre erfaringer, skabe udvikling.

I vores hus skaber vi et kreativt læringsrum, hvor der er plads til udvikling på mange forskellige måder. Det er vigtigt for os, at vi som voksne er en del af børnenes leg og aktiviteter, f.eks. at være aktivt med i et teaterstykke og træde ud af den voksnes rolle. Hertil bruger vi både inde og uderummet, for at inddrage vores natur- og friluftslivsprofil. Vi tager typiske indendørsaktiviteter med ud og skaber dermed plads til at prøve disse ting i et andet rum. Disse ting er i børnehøjde, sådan at børnene selv kan tage dem frem.

Samarbejdet med forældrene er meget vigtigt for os og derfor vil vi gerne koble aktiviteter mellem hjemmet og institutionen.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Vi har fokus på at både den voksne og børnene kan igangsætte en aktivitet.

At vi her i huset har en god kultur om at hjælpe hinanden både i de praktiske ting, men også under konflikter. At vi som voksne tager initiativ til lege/aktiviteter som kan indgå på kryds og tværs. Hvor vi senere kan trække os når aktiviteten kan leve videre på børnenes initiativ.

Den voksne skal have fokus på at støtte op om børnenes lege og aktiviteter, og dermed gå ned på deres lege niveau.

Vi har fokus på at børnene føler at de er en del af et fællesskab for at være i god trivsel, de voksne hjælper de børn der har svært ved at finde legerelationer

De voksne støtter børnene i at sige deres mening og løse konflikter på en hensigtsmæssig måde.

Hvordan arbejder vi med dette:

Vi lære børnene regellege og lærer børnene at tabe/vinde er ok og følelsesregulere.

Vi lære børnene at sige stop (*respekttere sine egne grænser*) at acceptere og respektere når en anden siger stop (*respekttere andres grænser*).

Vi giver rum og plads til fri leg, de voksne kan inspirere og hjælpe ved behov.

I børnehuset Egernsund har vi nogle vigtige pointer i forhold til social udvikling:

- Acceptere forskelligheder.
- Gøre hverdagssituationer til noget sjovt
- At styrke de sociale kompetencer
- At arbejde i børnehøjde
- Positiv dialog med forældrene
- Komme ud af huset: ture, legepladsen, hallen osv.
- God dialog og overgang mellem dagplejen og gæstepasning.
- Udvikle de lege, som børnene er trykke ved
- At sige fra
- At sætte ord på deres følelser og dermed hjælpe dem med at forstå deres egen følelser

- Følelsesregulere
- Fællesskabsfølelse

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

I Børnehuset Egersund arbejder vi med sang, sanglege, rim og remser samt fagter, både i planlagte og spontane situationer.

I vuggestuen, dagplejen og i overgangen til børnehaven arbejder vi ligeledes med at understøtte sproget med de visuelle, for at hjælpe børnene, da de har et begrænset sprog til, at kommunikere følelser og handlinger.

Hvordan arbejder vi med dette:

Vi arbejder med at udvide børnenes ordforråd, gennem visualisering af fokusord og temaer, gennem sanserne og den frie leg.

Vi understøtter børnene i, at sætte ord på både personalets samt børnenes handlinger og følelser, for at understøtte børnenes erfaringer.

Vi anvender hver dag vores tavler, hvorpå vi skriver hvad vi arbejder med i løbet af dagen. Dette gør vi for at skabe en dialog mellem børn og forældre samt sammenhæng mellem hjem og pasning.

Vi arbejder med det spontane, hvor vi griber børnene hvor de er, når de er i flow. Dette gør vi, for at understøtte barnet hvor det er i dets sproglige udvikling.

Vi arbejder aktivt med sprog, ved bl.a. at tage aktiviteterne med udendørs og gøre dem mere fysiske, for at fange børnenes interesse. Vi arbejder med at udvikle børnenes sprog. Dette gør vi gennem TRAS og sprogvurdering, men også gennem et godt og positivt samarbejde med tale-høre-konsulent, to-sprogs-konsulent samt forældre.

I Børnehuset Egernsund bliver det prioriteret *højt*, at læse bøger med børnene. Dette gør vi både gennem dialogisk læsning, men også højtlesning for en større gruppe børn.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

I vores hus er den voksne inspirerende og går foran. Det er vores opgave at udarbejde nogle aktiviteter, hvor alle sanser og generelt kroppen er i centrum.

Hvordan arbejder vi med dette:

- At gribe og følge børnenes ideer og nysgerrighed.
- At børn udforsker og afprøver nogle udfordringer, at den voksne dermed er støttende og opfordrer dem til det.
- Udforsker de forskellige ting, som udelivet tilbyder. Herunder at udfordre børnene i naturen, blandt andet ved at tage den svære skovvej i stedet for den lette.
- At give børnene nogle sanselige oplevelser igennem: sansekasser, massage, sansebolde, hængekøje, gyngesving, fodmassage, gå i bare tær udenfor, fingermaling.
- At styrke den motoriske del ved børnene:
 - Mundmotorik:
Sæbebobler, variation af mad (småt, hårdt, sødt/surt)
 - Fin motorik:
Kreativitet, klippe klistrer, ler, mudder, fodbad, samle ting op i naturen, hamre, bage og lave mad, skruetrækker
 - Visuel opmærksomhed (høre og se sansen)
Gæt en lyd, høje og lave toner, musikinstrumenter, slå med en pin på træerne
- Afspænding:
 - Mindfulness, afslapning, massage, yoga
- Forældrerolle/samarbejde:
 - Løbende kommunikation omkring aktiviteter/arbejdet, der omhandler børnenes krop, motorik og sanser

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

I Børnehuset Egersund er målet, at børnene kommer ud i naturen flere gange i ugen.

Dette kunne f.eks. være skov, strand, sportsplads. Der vil være fokus på at komme afsted i små - og store grupper, samt på kryds og tværs af stuerne.

Hvordan arbejder vi med dette:

Vi vil have fokus på at gøre brug af naturkasserne i hverdagen. Ligeledes bruger vi naturen til motorik og sanseoplevelser. Der er også fokus på det matematiske, samt sprog og sociale kompetencer. Derudover henter vi også materialer til forskellige projekter i naturen - her har vi blandt andet lavet nogle af vores julegaver ud fra naturmaterialer.

Vi bruger fortællinger i naturen, hvor børnene får lov til at bruge fantasien.

I vores hus gør vi brug af bæredygtig udvikling, ved f.eks. at samle affald når vi er på tur, hvor vi efterfølgende taler om affaldet, og hvor det hører til henne.

Vi undersøger både dyre - og planteliv i naturen, som hos os består både af skov og strand. Dermed indgår både skov og strand også i vores nærmiljø, hvor vi undersøger forskellige ting i naturen.

Vi vil gøre brug af science i dagligdagen, for at give børnene en forståelse af de forskellige processer der sker i naturen. Vi arbejder også med science for at udvikle den naturlige forståelse for processer i naturen, og dette kan blandt andet gøres ved hjælp af såning af karse. Her er der flere påvirkninger, som har stor betydning for processen, herunder sollys og nedbør. Her ville man kunne lave nogle kontrorforsøg, hvor man kan observere, hvad der sker med den karse, som ikke får nedbør eller sollys. Derudover høster vi også i naturen, som går under begrebet fra jord til bord.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

I børnehuset Egersund har vi et fællesskab om den brede kultur, da vi har mange forskellige nationaliteter. Vi skaber rum og plads til små og store fællesskaber. Vi hjælper ligeledes børn i fællesskabet, giver dem plads til at de kan trække sig hvis behovet er der. Vi er rummelige overfor at børn lærer på forskellige måder.

Vi skaber ligeledes plads og tid til at børnene kan udfolde sig kreativt. Dette gør vi ved at gøre de æstetiske og kreative ting tilgængelig for børnene, så det passer til deres udviklingsniveau. Vi arbejder ligeledes med højtider, traditioner årstidsbestemt, men også omkring jul, fastelavn, påske med videre.

Hvordan arbejder vi med dette?

Vi bruger de tilbud der er i vores nærmiljø, som biblioteket, hallen, kirken, teglværkerne og brandstationen.

Vi bruger naturen og tager kasser med kreative ting med ud i naturen – hvor vi skaber kreative udfoldelsesmuligheder f.eks. i skoven, ved stranden eller havet.

Når vi går ture ude i naturen, tager vi gerne materialer med hjem som børnene enten alene eller sammen med os kan bruge til at udfolde sig kreativt og æstetisk. F.eks. bruger vi teglsten som huse, grene/ pinde til at lime sammen som en stjerne osv.

Udklædningstøjet er tilgængeligt, så vi sammen med eller børnene alene kan udforske glædende ved og bruge fantasien når de træde ind i en anden rolle, når de f.eks. tager en hat eller gammel kjole på. Så er man lige pludselig blevet til en gammel dame eller mand.

Vi vil som voksne i børnehuset Egersund opføre os "underlig" sammen med børnene 😊, ved at fjerne rundt med dem i form af teater eller sanglege.

Vi skaber plads til de kultur børnene kommer med, og skaber lærerig ud af dette ved f.eks. at smage på mad, høre om andre traditioner fra andre kulturer til f.eks. et fælles engagement. At vi voksne er rollemodeller for børnene - at de skaber sig erfaring herudfra.

Vi styrker det store fællesskab ved at inddrage forældrenes kompetence, ved at invitere forældre, hvis det er muligt, så de kan fortælle om, vise rundt og påklædning fra deres arbejde.

I børnehuset Egersund sætter vi stor fokus på de gode børnefællesskaber.

Vi tilbyder inspirerende voksne/rollemodeller som deltager aktivt i børnenes lege, voksne som giver børnene ideer til fællesskabet med de andre børn. Vi giver ligeledes voksenstøttet hjælp, i forhold til de sociale spilleregler, som skal overholdes i fællesskabet med andre. Det kunne f.eks. være at børnene hjælper hinanden, giver plads til at lade andre prøve, her med fokus på turtagning og kommunikation med hinanden.

Her går den voksne også ind og hjælper børnene med, at italesætte barnets følelser og/eller behov i den givende situation.

Vi tilbyder muligheder for små børnegrupper, fx på ture ud af huset, for at styrke børnefællesskabet, for børnene ansvar for hinanden, der bliver oftest tildelt en makker, som børnene har ansvaret for, f.eks. et stort barn og et mindre barn.

Der holdes samling i både store og mindre grupper, både voksenstyret men med fokus på børnenes initiativer og ideer. Dette spiller en motiverende rolle for andre børn til at indgå i det børnene skabene børnefællesskab.

Der tilbydes mulighed for at hjælpe børnene med, at bede om hjælp, enten til sig selv eller andre. Der sættes dagligt ord på vigtigheden i at hjælpe andre.

´Det at være en god ven´

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

I vores evalueringskultur tager vi udgangspunkt i de 12 pædagogiske mål. For os betyder evalueringen et udviklingsarbejde, for at kunne blive bedre og bedre. Hermed vil vi løfte arbejdet og gøre det meningsfyldt.

Ved hjælp af den løbende evaluering vil vi understøtte og udvikle vores praksis. Hertil vil vi løbende dokumentere og indsamle data og analysere det. Ud fra disse analyserede data kan vi så evaluere på vores pædagogiske læringsmiljø. Det gør vi løbende til vores teammøder, men også i hele personalegruppen.

Som eksempler kunne ting vi kan evaluere på være forældreudsagn, foto og børneudsagn (lytte til hvad børnene de siger).

OVERORDNET EVALUERINGSKULTUR

Hvordan kan det opleves / ses i den daglige pædagogiske praksis, at det pædagogiske personale forholder sig reflektivt til hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel, dannelse, læring og udvikling:

Vi arbejder i Broager/Gråsten med de pædagogiske mål, med tydelig kommunikation og dialog, samt vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Vi arbejder systematisk med evaluering med udgangspunkt i kerneopgaven før, under og efter den pædagogiske praksis, samt den enkeltes egen rolle.

Der er metodefrihed i forhold til aktivitetens art, processen og det ønskede fokus.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Vi evaluerer arbejdet med den pædagogiske læreplan på den måde, at vi kigger på hvor tit vi arbejder konkret med de forskellige temaer. Her vil vi indsamle data for at kunne få et overblik og evaluere over dette.